

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

Barcelona, 8 de desembre de 2007
Nando Zamorano

Universitat Comunista dels Països Catalans

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

Foto fitxa de la situació de l'habitatge als PPCC avui:

- Molts habitatges construïts durant el “boom” immobiliari dels darrers anys.
- Un gran nombre de persones que en tenen necessitat però que no poden accedir a causa de l'elevat preu.
- Bona part dels que han accedit a un habitatge en els darrers anys, mitjançant una hipoteca, veuen les seves opcions de futur molt condicionades per la incertesa dels increments del tipus d'interès.

L'HABITATGE COM A NECESSITAT

L'habitatge és una necessitat humana bàsica, si no la tenim resolta no és possible desenvolupar un projecte de vida autònom.

Concepte de necessitat:

“Una cosa necessària és aquella de què hom no pot passar-se, no pot prescindir...”

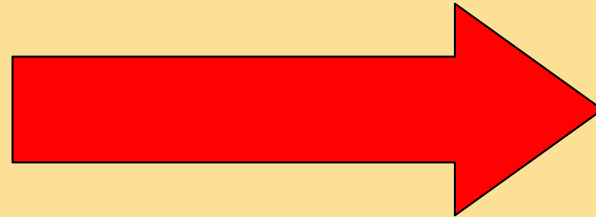
“allò que posseeix la qualitat de necessari..., si hom en manca, pot produir desequilibris interns, i també allò que cal per l'adquisició de valors socio-culturals necessaris per al comportament humà...”

(Diccionari de la Llengua Catalana)

Nota: Cal tenir en compte que les necessitats són de per si històriques, i per tant canviant en el espai i el temps. A cada societat correspon un cert tipus de necessitats, cada societat produeix les seves.

NECESSITAT

DRET
FONAMENTAL

Altres drets fonamentals:

- Dret a menjar, a la salut, al treball, ...

CAPITALISME

DRET

MERCADERIA

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

- Allò que hauria de ser un dret inalienable, el dret a la llar i a una vida privada, al nostre país és una mercaderia i un bé de consum, inaccessible per a una bona part de la població.
- No hi ha voluntat de donar contingut al dret a l'habitatge. Xoca frontalment amb altres drets, com ara el **dret a la propietat privada i el lliure mercat**.

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

Com a dret està reconegut per les lleis:

- **Constitució espanyola.** Els poders públics han de promoure les condicions necessàries i establir les normes pertinents per fer efectiu aquest dret, regulant la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per impedir l'especulació. (art. 47)

- **Estatut d'Autonomia de Catalunya** disposa que els poders públics han de facilitar l'accés a l'habitatge mitjançant la generació de sòl i la promoció d'habitatge públic i d'habitatge protegit, amb una atenció especial pels joves i els col·lectius més necessitats.

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

Alguns apunts per entendre com s'ha arribat fins aquí:

1. Durant el franquisme les polítiques d'habitatge van afavorir un sistema basat en la propietat envers el lloguer. S'afavoria a una gran quantitat de promotors, constructors i altres empreses relacionades amb el sector, sense comptar a la llarga llista de col·laboradors i còmplices que van amassar immenses fortunes. La emigració, va crear la demanda necessària.
2. Després de l'anomenada "transició" les polítiques d'habitatge han estat marcades per la liberalització i la desregularització, jugant un paper d'element de reactivació del sector de la construcció en èpoques de crisi. (Ajudes de tipus assistencial centrades a la persona, subvencions fiscals no contributives, suport a la activitat constructora i finançades per la banca privada)

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

3. Les dinàmiques del capital. Als 90 la crisi al sistema productiu va allunyar el capital cap a circuits secundaris com l'immobiliari.

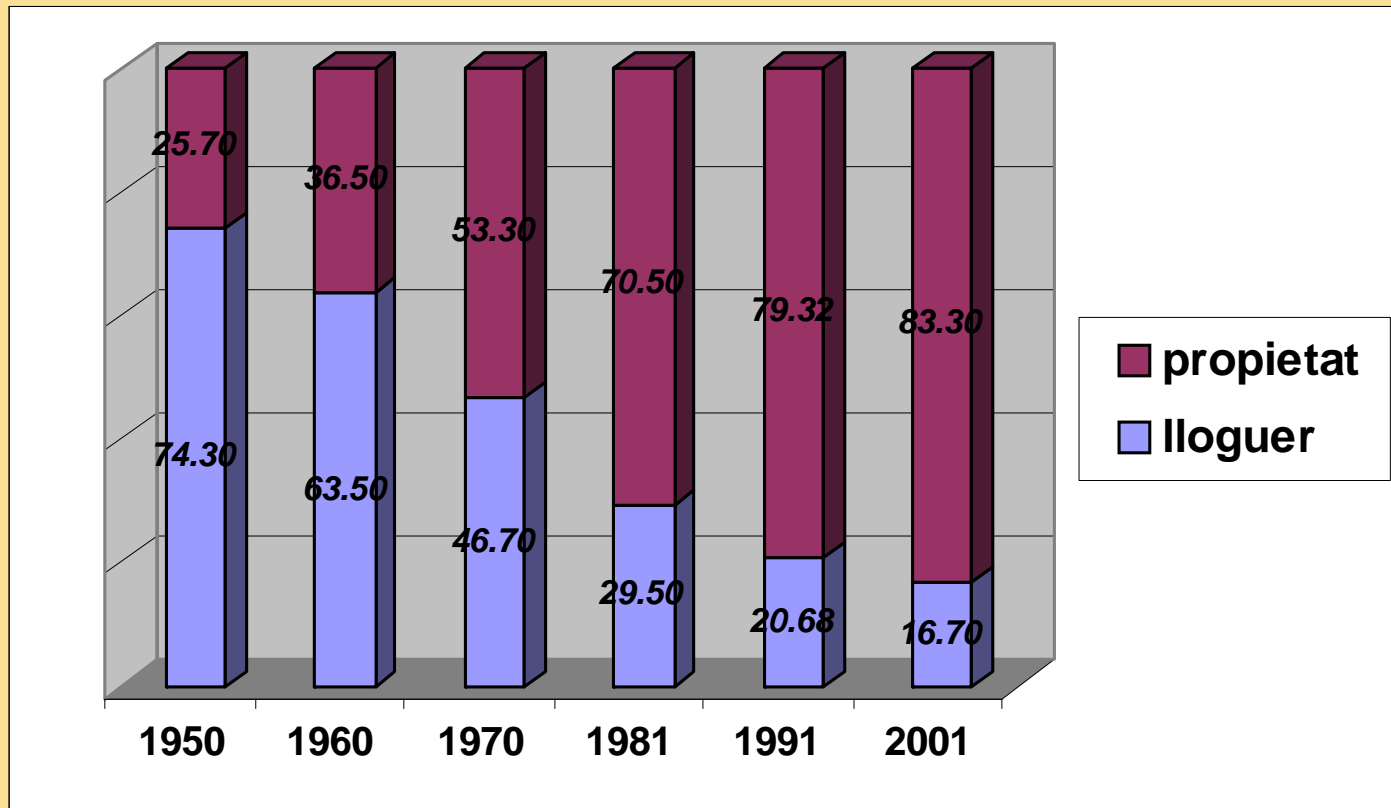
4. Les polítiques municipals dirigides a la acumulació de capital (producció social) més que a la reproducció social (benestar de la població) “Model Barcelona”. Les ciutats es converteixen en centres productius i competeixen entre si per atreure capital oferint-li tot tipus de beneficis.

5. Procés de *gentrificació* (Gentrification). En barris de classes populars es construeixen habitatges de luxe i s'expulsa als habitants originals. Disfressat de Plans de Renovació Urbana, es tracta de desplaçar els residents originals de classe treballadora a favor de clients més potents econòmicament.

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

El lloguer:

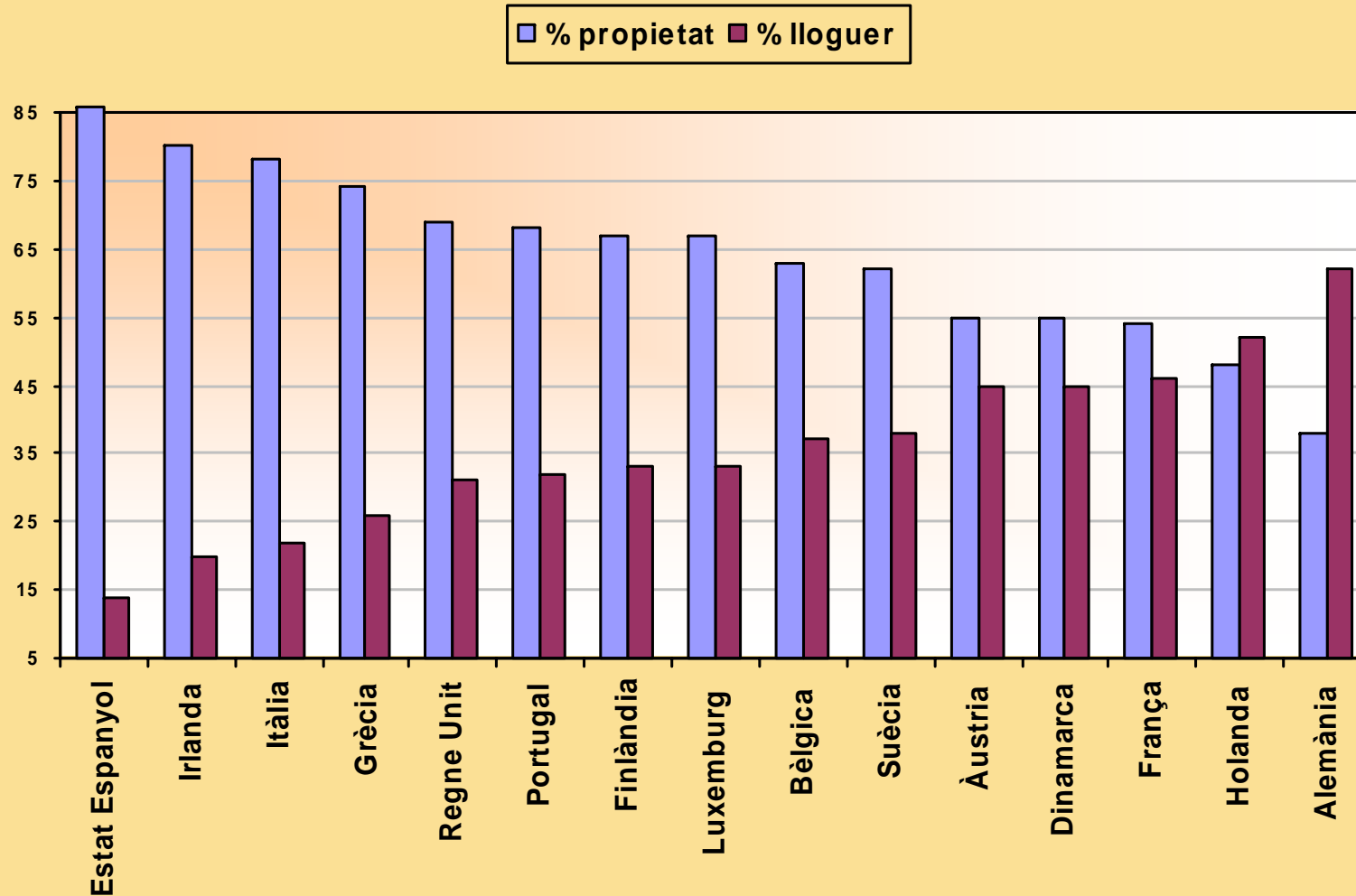
Evolució del parc d'habitatges de lloguer envers els de propietat (%)

Universitat Comunista dels Països Catalans

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

L'habitatge a Europa

Universitat Comunista dels Països Catalans

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

%	Propietat	Lloguer	Lloguer social	Lloguer privat
<i>Alemània</i>	38	62	26	36
<i>Austria</i>	55	45	23	22
<i>Bèlgica</i>	63	37	7	30
<i>Dinamarca</i>	55	45	19	26
<i>Estat espanyol</i>	86	14	2	12
<i>Finlàndia</i>	67	33	14	19
<i>Estat francès</i>	54	46	17	21
<i>Grècia</i>	74	26	0	26
<i>Holanda</i>	48	52	35	17
<i>Irlanda</i>	80	20	11	9
<i>Itàlia</i>	78	22	6	16
<i>Luxemburg</i>	67	33	2	31
<i>Portugal</i>	68	32	4	28
<i>Regne Unit</i>	69	31	21	10
<i>Suècia</i>	62	38	22	16
Mitja	61	39	18	21

Universitat Comunista dels Països Catalans

La problemàtica de l'habitatge als PPCC avui

Algunes experiències interessants:

1. Marinaleda. (Habitatges de 90 m² a 16€ al mes)

- Terrenys públics, l'ajuntament compra els terrenys i els posa a disposició (regala) a qui necessita habitatge.
 - Préstecs de la Junta d'Andalusia a un baix interès i un molt llarg termini.
 - La mà d'obra la posen els futurs adjudicataris.
- Per tal d'evitar la especulació posterior: els préstecs de 20.000 € són a 111 anys, fins llavors no tindran escriptura de propietat, i per tant, vendre-la.

2. Model escandinau de cooperatives de lloguer. Cooperatives d'habitatges de lloguer. Propietat col·lectiva.

3. La producció social de l'habitat. La comunitat decideix i participa en el disseny y la construcció dels habitatges. Moviment cooperativista a l'Uruguai o els "Comités de Tierra Urbanos" (CTU) a Veneçuela.

